

Podpory na odstraňování následků přírodních pohrom - informace pro poskytovatele

Účelem tohoto informačního materiálu je nastínění eventuálních způsobů, jak je možno poskytnout pomoc subjektům zasaženým přírodními pohromami, aniž by se poskytovatelé dostali do rozporu s pravidly poskytování veřejné podpory dle Smlouvy o fungování Evropské unie.

Podpora na odstraňování následků přírodních pohrom **není automaticky vyloučena z režimu veřejné podpory**. Za předpokladu **splnění všech 4 znaků** veřejné podpory je nutno dodržovat pravidla pro její poskytování.

Klíčovým znakem je zejména pojem „podnik“, za nějž je považován každý subjekt, který vyvíjí ekonomickou činnost, a to bez ohledu na jeho právní formu či ziskovost. Za ekonomickou činnost se obecně považuje poskytování zboží a/nebo služeb na trhu. Naopak veřejné prostředky poskytnuté fyzickým osobám nevykonávajícím žádnou ekonomickou činnost, např. domácnostem, zpravidla nezakládají veřejnou podporu a nemusí být ošetřeny z pohledu pravidel veřejné podpory.

Příklady příjemců

nezakládá veřejnou podporu příjemce	zakládá veřejnou podporu příjemce
fyzické osoby nevykonávající ekonomickou činnost	podnikatelé a výrobní závody
domácnosti	živnostníci
obce v oblasti, kde nevykonávají ekonomickou činnost (např. obnova infrastruktury – mosty, silnice)	neziskové organizace vykonávající ekonomickou činnost

Podporu lze bez dalšího poskytnout

Podporu lze poskytnout na základě výjimek

Pro podporu subjektů, které **znaky podniku naplňují**, mohou poskytovatelé využít následující výjimku:

- **Podpora de minimis** (podpora malého rozsahu)¹
Poskytovatel může poskytnout příjemci podporu za podmínek stanovených v nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis. Výše této podpory spolu s ostatními podporami, které mají charakter de minimis a které příjemce obdržel za tři po sobě jdoucí účetní období (aktuální a dvě předchozí), nepřekročí výši 200 000 EUR. Pro podniky provozující silniční nákladní dopravu pro cizí potřebu je maximální částka podpory stanovena na 100 000 EUR. Poskytovatel podporu malého rozsahu (de minimis) musí do pěti pracovních dnů od jejího poskytnutí zapsat do [centrálního registru podpor malého rozsahu](#).

¹ Viz též „Základní návod pro poskytování podpory de minimis a zápis do centrálního registru“ dostupný na https://www.uohs.cz/download/Sekce_VP/VP_update/de-minimis-navod--final-14.11.2017-rev-odkazu-7.5.2021.pdf.

- **Podpora dle blokové výjimky**
Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem, umožňuje na základě článku 50 (a za splnění dalších podmínek stanovených v daném nařízení) vytvořit režimy (programy) podpory na náhradu škod způsobených některými přírodními pohromami. Konkrétně se jedná o náhradu škod způsobených zemětřeseními, lavinami, sesuvy půdy, záplavami, tornády, hurikány, sopečnými erupcemi a samovolnými požáry lesní a další vegetace pokud byly tyto události formálně uznány příslušnými orgány veřejné moci za přírodní pohromy. Režimy (programy) podpory vztahující se na konkrétní přírodní pohromu se zavedou do tří let od doby, kdy k pohromě došlo. Podpora udělená na základě těchto režimů se poskytne do čtyř let od doby, kdy k pohromě došlo. Způsobitelnými náklady jsou náklady související se škodou vzniklou v přímém důsledku přírodní pohromy, které ocení nezávislý odborník uznáný příslušným vnitrostátním orgánem nebo pojišťovnou a podpora na základě výše zmíněného článku může být poskytnuta až ve výši 100 % způsobilých nákladů.
- **notifikace opatření Evropské komisi² na základě čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU**
Oznámit (notifikovat) je třeba v případech, kdy nelze podporu poskytnout v režimu *de minimis*, například z důvodů překročení limitní částky ani v režimu blokové výjimky. Navrhovaná opatření lze realizovat teprve poté, co Evropská komise přijme ve věci příslušné rozhodnutí. V případě přírodní katastrofy je pravděpodobné, že Evropská komise rozhodne o souladu navrhovaného opatření s pravidly veřejné podpory na základě článku 107 odst. 2 písm. b) Smlouvy o fungování Evropské unie. V notifikaci musí členský stát poskytnout veškeré nezbytné informace tak, aby Evropská komise mohla přijmout rozhodnutí.

Z rozhodovací praxe Evropská komise vyplývá, které **informace je potřeba oznámit**, aby schvalovací proces mohl proběhnout rychle (v mezích procesních lhůt). Mezi hlavní body patří níže uvedené:

- Skutkové okolnosti (druh pohromy, výše škod,...)
- Právní základ (např. obecný právní předpis pro zásah v případě přírodní pohromy)
- Příjemci (vymezení druhu a počtu příjemců)
- Časové lhůty
- Způsobilé náklady

Současně je nezbytné dodržet **hlavní principy**

- Zákaz překompence (nesmí být poskytnuta náhrada více než 100% škod)
- Existence příčinné (přímé) souvislosti mezi škodami a pohromou
- Možná je kompenzace škod na majetku i škod v podobě ušlého zisku

Pro podrobnější informace kontaktujte Oddělení veřejné podpory Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže posta@uohs.cz.

² viz „Pravidla pro postup v rámci notifikace“ dostupná na:
https://www.uohs.cz/download/Sekce_VP/VP_update/Notifikace-pravidla-pro-postup-pri-vyrizovani-notifikaci.pdf

Odkazy

<http://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora.html>

<https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/podpora-de-minimis-a-registr-de-minimis.html>

<https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/podpora-de-minimis-a-registr-de-minimis/centralni-registr-podpor-maleho-rozsahu.html>

<http://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/obecne-narizeni-o-blokovych-vyjimkach-gber.html>

https://www.uohs.cz/download/Sekce_VP/VP_update/Notifikace-pravidla-pro-postup-pri-vyrizovani-notifikaci.pdf